

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacræ Theologiæ Professoris, Et sanctæ Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibvs,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatvm Serie Vigesimvm-Octavvm De Matrimoniis, &
Sponsalibus, cum Indicibus necessariis

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Index Tractativm, Disputationvm, Pvnctorvm, Et Paragraphorvm Huius
quintæ Partis Operis Moralis de Virtutibus & Vitiis contrariis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76659](#)

INDEX TRACTATVVM, DISPV TATIONVM, PVNCTORVM, ET PARAGRAPHORVM

Huius quinta Partis Operis Moralis de Virtutibus & Vitiis contrariis.

TRACTATVS XXVIII.

De Sponsalibus, & Matrimoniis.

DISPV TATIO I.

De Sponsalibus.

- E natura sponsaliorum. *Pun. 1.*
Qualis debeat esse promissio cuiusvis contrahentis ut sponsalia constituatur. *Pun. 2.*
De acceptatione requisita ut promissio sponsalia constituens vim obligandi habeat. *Pun. 3.*
Quibus verbis vel signis sponsalia contrahantur. *Pun. 4.*
Qualiter obligentur qui pro aliis sponsalia promittunt. *Pun. 5.*
De his qui sponsalia contrahere possunt. *Pun. 6.*
De effectu quem sponsalia valida habent. *Pun. 7.*
Qualiter compellendus est qui renuit implere sponsalia. *Pun. 8.*
De pena in sponsalibus seu matrimoniis adiecta pro firmiori eorum obligatione. *Pun. 9.*
An pena consistens in lucro acquirendo reiiciatur ab sponsalibus. *Pun. 10.*
An pena lucri non acquirendi retrahens à nuptiis validae donationes, & legato imponi possit. *Pun. 11.*
De arthiis in contractu sponsalium appositis. *Pun. 12.*
Qualiter arthæ in signum seu pignus matrimonij contrahendi concedi ab sponsis possint. *§. 1.*
Cui competant arthæ pignora matrimonij contrahendi. *§. 2.*
De arthiis in remunerationem pudicitiae, nobilitatis, & dotis sponsæ traditis ab sponso, vel à vita vxori. *§. 3.*
In qua quantitate & ex quibus bonis hæ arthæ concedi possint. *§. 4.*
An valida sit arrharum donatio ultra decimam, præcipue accidente iuramento. *§. 5.*
Qui incumbat onus probandi promissionem seu donationem arrharum, & idem est de sponsalitia largitate non excedere taxam à lege præscriptam. *§. 6.*
Quis arthas promittere potest. *§. 7.*

- Qualiter sponsæ seu vxori acquirantur arthæ. *§. 8.*
Qualiter vxor arthas vel sponsalitiam largitatem obtinens distribuere possit. *§. 9.*
De sponsalitia largitate quæ in sponsalibus interuenire solet. *Pun. 13.*
Quo dona facta ab sposo sponsæ vel contraria, aut ab eorum consanguineis vel extraneis censeantur sponsalitia largitas. *§. 1.*
In qua quantitate & ex quibus bonis sponsalitia largitas præstari possit. *§. 2.*
Quo tempore sponsalitia largitas concedenda sit. *§. 3.*
Qualiter sponsalitia largitas acquiratur seu amittatur. *§. 4.*
An fideiussores & pignora ob securitatem sponsalium apponi possint. *Pun. 14.*
De pacto sponsalibus adiecto permanendi in aliquo loco. *Pun. 15.*
Quam obligationem habeat vxor sequendi maritum vel maritus vxorem. *§. 1.*
An valeat punctum sponsalibus adiectum quod vir teneatur in certo loco commorari. *§. 2.*
Sponsalia conditionata qualèm obligationem inducant. *Pun. 16.*
Qualiter sponsalia mutuo consensu dissolui possint. *Pun. 17.*
Qualiter religionis ingressu sponsalia dissoluantur. *Pun. 18.*
Qualiter Ordinis sacri susceptione sponsalia dimitantur. *Pun. 19.*
Qualiter voto Religionis, Ordinis sacri suscipiendo, vel continentia dissoluantur sponsalia. *Pun. 20.*
Qualiter matrimonio sponsalia dimitantur. *Pun. 21.*
Qualiter secundis sponsalibus priora soluantur. *Pun. 22.*
Qualiter sponsalia dissoluantur ob sponsi absentiam. *Pun. 23.*
Qualiter dissoluantur sponsalia ob lapsum termini præfixi. *Pun. 24.*
Qualiter ex causa fornicationis sponsalia dissoluantur. *Pun. 25.*
Qualiter sponsalia dissoluantur ob superueniens iuris impedimentum. *Pun. 26.*
Qualiter soluantur sponsalia ob defectum corporis, & animi. *Pun. 27.*
Qualiter ob fortunarum defectum, aliâve causâ superuenientes soluantur sponsalia. *Pun. 28.*
An si prædictæ causæ præcessint sponsalia, & ignorantur, sponsalia dissoluantur, ac si postmodum superuenient. *Pun. 29.*

3 3 An

Index Tractatum, Disputationum, &c.

- An laborans occulto impedimento quod comparetur ab sponsalibus contrahendis auerteret, possit eo tacito sponsalia contrahere, & ad executionem comparem compellere. *Pun. 30.*
Vtrum ad sponsalia dissoluenda iudicis authoritas necessaria sit. *Pun. 31.*
Quia probatio requiratur pro sponsalium dissolutione. *Pun. 32.*
An pars iuste ab sponsalibus resiliens ob ingressum religionis, vel ob aliud impedimentum inculpabile teneatur comparti solvere expensas, si quas in parandis nuptiis fecit. *Pun. 33.*
Qualiter puella in loco tuto constituenda sit, cum ab alio exigitur pro sposa. *Pun. 34.*

DISPUTATIO II.

De Matrimonij essentia.

- V**NDE dicatur Matrimonium: Et quid sit. *Pun. 1.*
Quae Matrimonia sunt Sacramentum. *Pun. 2.*
Quæ sit materia & forma Sacramenti: Matrimonij. *Pun. 3.*
Quis sit Sacramenti Matrimonij minister. *Pun. 4.*
De consensu ad Matrimonium requisito. *Pun. 5.*
Debeantur prædictus consensus utriusque contrahentis simul existere. *Pun. 6.*
Qualiter consensus contrahentis exprimendus sit. *Pun. 7.*
Quibus verbis, & signis hic consensus censeatur expressus. *Pun. 8.*
Qualiter per procuratorem Matrimonium contrahatur. *Pun. 9.*
Quo fine Matrimonium contrahi debeat. *Pun. 10.*
De Matrimonio sub conditione contracto. *Pun. 11.*
De conditione honesta temporis praesentis, vel praeteriti. *Pun. 12.*
De Matrimonio sub conditione honesta futuri temporis. *Pun. 13.*
De Matrimonio sub conditione impossibili contracto. *Pun. 14.*
De Matrimonio sub conditione turpi contracto. *Pun. 15.*
An tempus, causa, & modus matrimonio appositus obster illius valorum. *Pun. 16.*
De Matrimonio ob metum inito. *Pun. 17.*
De Matrimonio clandestino. *Pun. 18.*
Quid sit Matrimonium legibus ciuilibus, Ecclesiasticeisque punitum. *Pun. 19.*
Qualiter potuerit Ecclesia Matrimonia absque parocho, & testibus celebrata irritare. *Pun. 20.*
Qualiter denuntiationes matrimonio contrahendo premittendæ sint. *Pun. 21.*
Qui possint in denuntiationibus dispensare, & quæ sit causa legitima dispensationis. *Pun. 22.*
An teneatur Ordinarius aliqua ex supradictis causis concurrente dispensare, contrahentesque possint negata dispensatione contrahere. *Pun. 23.*
An ex prædictis denuntiationibus teneatur qui impedimentum agnouit, etiamsi parochus sit, denunciare. *Pun. 24.*
Qua ratione Parochus, & Ordinarius se gerere debent, cum opponitur impedimentum Matrimonio contrahendo, aut ipsi norunt. *Pun. 25.*
De praesentia Parochi, & testium pro Matrimonio contrahendo à Concilio requisita. *Pun. 26.*
An debeat ad valorem Matrimonij, & licitum illius contractum parochus utriusque contrahentis, & in propria parochia assistere. *Pun. 27.*
Quæ conditions requirantur in Parocho, vel eius

- delegato, vt matrimoniò assistat. *Pun. 28.*
Quis sit Ordinarius valens assistere Matrimonio, & assistendi licentiam concedere. *Pun. 29.*
Qualiter Parochus & Ordinarius licentiam assistendi Matrimonio concedere possint, & debeant. *Pun. 30.*
De testibus pro matrimoniò contrahendo à sacro Concilio requisitis. *Pun. 31.*
De pœnis Matrimonij clandestini. *Pun. 32.*

DISPUTATIO III.

De bono coniugij, illiusque ratificatione.

- D**E unitate Matrimonij. *Pun. 1.*
De Matrimonij indissolubilitate. *Pun. 2.*
Quale sit Matrimonium legitimum, ratum & consummatum, & quo iure sit indissolubile. *Pun. 3.*
An ex dispensatione Pontificis Matrimonium dissolui possit. *Pun. 4.*
Qualiter Matrimonium infidelium solui possit. *Pun. 5.*
Qualiter Matrimonium fidelium solui possit. *Pun. 6.*
De tempore concessio coniugibus ad deliberandum de religionis ingressu. *Pun. 7.*
De probationibus requisitis, vt Matrimonium contractum nullum esse iudicetur. *Pun. 8.*
De filiis gignendis, concupiscentiaque sedanda. *Pun. 9.*
De potestate petendi debitum, & obligatione reddendi, quam coniuges habent. *Pun. 10.*
Qualiter coniuges petere debitum possint, & tenentur reddere. *Pun. 11.*
Qualiter coniugibus & sponsis liceant amplexus, oscula, & tactus impudici. *Pun. 12.*
Qualiter coniuges vti matrimonio debent, vt à culpa immunes sint. *Pun. 13.*
An ratione loci, & temporis impedianter coniuges à debiti petitione, & redditione. *Pun. 14.*
An ratione cognationis spiritualis priuentur coniuges debiti petitione, & redditione. *Pun. 15.*
An ob affinitatem Matrimonio superuenientem impedianter coniuges à debiti petitione & redditione. *Pun. 16.*
Qualiter voto castitatis emissio antè, vel post matrimonium impedianter coniuges à petitione redditioneque debiti. *Pun. 17.*
Qualiter votum non contrahendi Matrimonium, acros Ordines suscipiendi, religionemque ingredienti, impedianter debiti petitionem & redditionem. *Pun. 18.*
An certitudo, opinio, vel dubium de Matrimonio contracti nullitate impedianter eius vsum. *Pun. 19.*
Quibus in euentibus excuseris à debiti redditione. *Pun. 20.*
An debitum iniquè perenti possit concedere. *Pun. 21.*
De mutua coniugum habitatione & effectibus inde subservitis. *Pun. 22.*
Obligantur coniuges ad mutuam habitationem. *Pun. 23.*
Qualiter coniuges sibi inuicem alimenta subministrare debeat. *Pun. 24.*
Obligantur coniuges se inuicem corrigere. *Pun. 25.*
De dissolutione Matrimonij quoad thorum & habitationem. *Pun. 26.*
An ex causa fornicationis dissolutio coniugalis habitationis fieri possit. *Pun. 27.*
Quibus in euentibus non liceat coniugi ob adulterium commissum celebrare diuorium. *Pun. 28.*
An vxorem in adulterio persistentem teneatur innocens dimittere. *Pun. 29.*
An propria autoritate possit innocens à coniuge adultero

Index Tractatum, Disputationum, &c.

adultero diuertere, vel necessariā sententia iudicis requiratur.	§. 4.	De impedimento cognitionis spiritualis & legalis. <i>Pun. 9.</i>
Qualiter coniux innocens procedere debat diuortium judicialiter intentans.	§. 5.	De impedimento publice honestatis. <i>Pun. 10.</i>
Qualiter factō diuortio propria autoritate, vel per sententiam se gerere possit innocens.	§. 6.	De impedimento disparis cultus. <i>Pun. 11.</i>
An latā sententia diuortii teneatur coniux dimitiens reconciliari innocentem, quādūcumque ipse velit, vt liberum sit illi Ordines suscipere, vel religionem ingredi.	§. 7.	De impedimento criminis. <i>Pun. 12.</i>
Qualiter ob hæresim liceat Catholico coniugi diuertere.	§. 8.	De impedimento ligaminis. <i>Pun. 13.</i>
Qualiter ob alias causas, maximē ob sicutiam, liceat facere diuortium.	§. 9.	Qualiter constare debet de coniugis obitu, vt possit superstes aliud Matrimonium inire. <i>§. 1.</i>
Factō diuortio, an dos vxori restituenda sit: & an apud ipsam eiusque expensis filij sint educandi.	§. 10.	Qualiter poenā iure ciuili statutae feminis, intra annum luctus secundō nubentibus, iure Canonico correcte fint. <i>§. 2.</i>
Qualiter ob hæresim liceat Catholico coniugi diuertere.	§. 7.	Quā sint poenā iure ciuili statutae in fauorem filiorum prioris Matrimonij, & an hæ iure Canonico abrogata censeantur. <i>§. 3.</i>
Qualiter matrimonium nullum ex defectu veri consensus sit ratificandum.	§. 1.	Qualiter secundum Matrimonium contrahens tenetur reseruare filiis prioris Matrimonij bona, quā à primo Matrimonio processerunt. <i>§. 4.</i>
Qualiter revalidandum sit matrimonium, nullum ob impedimentum dirimens.	§. 2.	Expenduntur casus, in quibus coniux transiens ad secundā vota non tenetur reseruare filiis prioris Matrimonij bona, quā ex coniugis prædefuncti substantia processerunt. <i>§. 5.</i>
An Matrimonium coram Parocho, & testibus celebratum, inualidum tamen ob occultum impedimentum, sit iterum coram Parocho, & testibus celebrandum.	§. 3.	An vidua fornicationem committens incidat in penas secundō nubentibus statutas. <i>§. 6.</i>

DISPUTATIO IV.

De Matrimonij impedimentis, eorumque dispensatione.

Penes quem sit potestas statuendi impedimenta tum impeditia, tum dirimentia.	<i>Pun. 1.</i>	De impedimento impotentiae.	<i>Pun. 14.</i>
Quae sint impedimenta impeditia tantum.	<i>Pun. 2.</i>	Quid, & qualis sit impotentia ad Matrimonium.	<i>§. 1.</i>
Explicantur impedimenta impeditia non orta ex crimen.	<i>§. 2.</i>	Quae impotentia impedimentum sit Matrimonij contrahendi.	<i>§. 2.</i>
Expenduntur impedimenta impeditia ex crimen orta.	<i>§. 2.</i>	An impotentia respectiva impedimentum sit Matrimonij contrahendi.	<i>§. 3.</i>
Quae sint impedimenta dirimentia, & quam obligationem inducant.	<i>Pun. 3.</i>	An impotentia ex defectu etatis impedimentum sit Matrimonij contrahendi.	<i>§. 4.</i>
Qualiter error personæ impedimentum praestet Matrimonio contrahendo.	<i>Pun. 4.</i>	An hermaphroditus impotens sit Matrimonio contrahendo.	<i>§. 5.</i>
De impedimento conditionis seruulis.	<i>Pun. 5.</i>	Qualiter impotentia perpetua impedimentum sit Matrimonij contrahendi.	<i>§. 6.</i>
Qualiter conditio seruulis Matrimonium impediatur.	<i>§. 1.</i>	Qualiter dubia impotentia impedimentum sit Matrimonij contrahendi, vel saltem illius vñus.	<i>§. 7.</i>
Qualiter serui inuitis dominis Matrimonium contrahere possint.	<i>§. 2.</i>	Qualiter coniugi tam potenti, quam impotenti licet aduersus Matrimonium proclamare.	<i>§. 8.</i>
Quibus in euentibus seruus Matrimonium contrahendo libertatem consequatur.	<i>§. 3.</i>	Quae probatio requiratur vt Matrimonium dissolui possit ob impotentiam.	<i>§. 9.</i>
An filij conditionem patris, vel matris sequantur.	<i>§. 4.</i>	A quo tempore triennium computandum sit, & quales debeant esse matronæ de virginitate depositura.	<i>§. 10.</i>
Qualiter votum, & Ordo Matrimonium dirimant.	<i>Pun. 6.</i>	An coniux propria autoritate recedens ob alterius impotentiam sit statim restituendus.	<i>§. 11.</i>
De impedimento consanguinitatis.	<i>Pun. 7.</i>	Qualiter prius Matrimonium obimpotentiam disolutum restaurandum sit.	<i>§. 12.</i>
De impedimento affinitatis.	<i>Pun. 8.</i>	De dispensatione impedimentorum Matrimonij.	<i>Pun. vlt.</i>
		Qui possint dispensare in impedimentis Matrimonij dirimentibus.	<i>§. 1.</i>
		Quae sint causa ob quas Pontifex in impedimentis Matrimonium dirimentibus dispensare licet possit.	<i>§. 2.</i>
		Quae expressio falsitatis, vel veritatis suppressio viet dispensationem in Matrimonij impedimentis.	<i>§. 3.</i>

APPROBATIONE